

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНА ФІРМА "АДІ"

Конституційний суд України
01033, м. Київ, вул. Жилинська, 14

Товариство з обмеженою відповідальністю
«Виробничо-комерційна фірма «АДІ»
07101, Київська обл., м. Славутич,
Таллінський квартал, 25/1
код ЄДРПОУ 20614845
тел./факс: (04579) 2-85-77

В особі представника:
Директора
ТОВ «Виробничо-комерційна фірма «АДІ»
Зайця Олександра Федоровича, діючого
на підставі Статуту
місце проживання зареєстровано за адресою:

Вих. № 215/2 від 03.10.2016

Конституційне звернення

Конституційний Суд України відповідно до положень п. 4 ч. 1 ст. 13 Закону України «Про Конституційний Суд України» (далі - Закон) приймає рішення та дає висновки у справах щодо офіційного тлумачення Конституції та законів України.

Згідно положень ст. 42 Закону конституційне звернення - це письмове клопотання до Конституційного Суду України про необхідність офіційного тлумачення Конституції України та законів України з метою забезпечення реалізації чи захисту конституційних прав та свобод людини і громадянина, а також прав юридичної особи.

Як встановлено ст. 94 Закону підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Виробничо-комерційна фірма «АДІ», як суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що Вищий адміністративний суд України неоднозначно застосовує пункт 3 частини 1 статті 7 Закону України «Про судовий збір», що потребує офіційного тлумачення цієї норми.

Вищий адміністративний суд України за однакових юридично значимих обставин допускає різне застосування п. 3 ч. 1 ст. 7 Закону України «Про судовий збір», що полягає в тому, що в одних випадках при відмові у відкритті касаційного провадження судовий збір повертається, про що постановляється відповідна ухвала суду, як то передбачено цим законом, в інших суд припускається до тлумачення норми вказаної у

п. 3 ч. 1 ст. 7 ЗУ «Про судовий збір» та відмовляє у поверненні сплаченого судового збору.

В процесі практичного застосування п. 3 ч. 1 ст. 7 ЗУ «Про судовий збір» наявне неоднозначне застосування вказаної норми, наслідком чого відбувається порушення конституційних прав та законних інтересів ТОВ «Виробничо-комерційна фірма «АДІ», що відповідно до положень ст. 94 Закону являється підставою для конституційного звернення та потребує необхідності офіційного тлумачення п. 3 ч. 1 ст. 7 ЗУ «Про судовий збір».

Своє рішення про відмову у поверненні судового збору Вищий адміністративний суд України мотивує наступним:

«Відповідно до пункту 3 частини першої статті 7 Закону України «Про судовий збір» сплачена сума судового збору повертається за ухвалою суду у разі відмови у відкритті провадження у справі.

За змістом зазначеної статті судовий збір повертається у разі відмови судом першої інстанції у відкритті провадження у справі, оскільки у такому випадку справа по суті не розглядається.

При відмові у відкритті касаційного провадження, судом касаційної інстанції здійснювалась оцінка доводів скарги та оскаржуваних судових рішень у межах скарги, а тому підстави для повернення судового збору при відмові у відкритті касаційного провадження відсутні.»

Проте такий підхід суперечить чинному законодавству, яке не встановлює винятків при поверненні судового збору у випадку відмови у відкритті касаційного провадження. Так, відповідно до вимог ст. 87 КАС України, розмір судового збору, порядок його сплати, повернення і звільнення від сплати встановлюються законом. Тобто лише законодавець вправі змінювати наявні та встановлювати нові підстави для повернення судового збору, робити з них винятки тощо. Суд касаційної інстанції не наділений правом змінювати імперативні вимоги ст. 7 ЗУ «Про судовий збір».

Згідно ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Основними засадами судочинства є, зокрема, законність (ст. 129 Конституції).

Такими діями Вищого адміністративного суду України порушується норма ст. 17 Загальної декларації прав людини від 10.12.1948 р., згідно якої ніхто не може бути безпідставно позбавлений свого майна.

Також порушується ст. 1 Протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, яка встановлює, що кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права. Під поняттям «майно» у даному конкретному випадку розуміються кошти, які правомірно очікуються товариством до повернення у зв'язку з відмовою у відкритті касаційного провадження.

При розгляді заяв товариства про повернення судового збору у справах № К/800/8002/16, № К/800/29640/15 Вищий адміністративний суд України відмовив у заявлених вимогах, мотивувавши своє рішення вищенаведеними висновками.

Зовсім протилежні рішення прийняті Вищим адміністративним судом України з питання повернення судового збору у справах № К/800/1005/14, № К/800/24069,14, у яких особі, яка подавала касаційну скаргу, також було відмовлено у відкритті касаційного провадження. Суд мотивуючи свої рішення про повернення судового збору у ухвалах зазначив наступне:

«Згідно із пунктом 3 частини першої статті 7 Закону України «Про судовий збір» сплачена сума судового збору повертається за ухвалою суду в разі відмови у відкритті провадження у справі.»

Фактично, звертаючись до суду касаційної інстанції і отримуючи відмову у відкритті касаційного провадження, перегляд за правилами ст. 220-223 КАС України не здійснюється. Згідно ст. 236 КАС України право на звернення у особи про перегляд судових рішень Верховним судом України виникає після їх перегляду в касаційному порядку. Отже товариство позбавляється і можливості отримати судовий акт, з яким можна звернутися до Верховного Суду України для перегляду судових рішень і коштів, які мають бути повернуті у разі відмови у відкритті провадження.

Неоднозначне застосування положення п. 3 ч. 1 ст. 7 ЗУ «Про судовий збір», що викликає правову неясність і потребує офіційної інтерпретації, підтверджується ухвалами Вищого адміністративного суду України, доданими до цього звернення (додатки 4, 8, 9, 10).

На підставі вищенаведеного та керуючись ст. 147, 150 Конституції України; п. 4 ст. 13, ст. 42, 43, 94 ЗУ «Про Конституційний Суд України»,

Просимо:

1. Відкрити провадження за конституційним зверненням товариства з обмеженою відповідальністю «Виробничо-комерційна фірма «АДІ» щодо офіційного тлумачення пункту 3 частини 1 статті 7 Закону України «Про судовий збір» від 08 липня 2011 року № 3674-VI (публікація у «Голос України» № 142 від 03.08.2011 р.; набрав чинності з 01.11.2011 р.).
2. Дати офіційне тлумачення положенням пункту 3 частини 1 статті 7 Закону України «Про судовий збір» в аспекті такого питання:
 - при відмові у відкритті касаційного провадження у справі на підставі п. 5 ч. 5 ст. 214 КАС України чи можуть вважатися проведені судом касаційної інстанції дії по розгляду матеріалів надісланих стороною обґрунтуванням (підставою) для відмови у постановленні ухвали про повернення судового збору;
 - чи містить п. 3 ч. 1 ст. 7 ЗУ «Про судовий збір» виключення, що дають підставу для відмови у поверненні належним чином сплаченого судового збору за умов відмови у відкритті касаційного провадження у справі на підставі п. 5 ч. 5 ст. 214 КАС України.

У конституційному провадженні за цим зверненням уповноважується для участі Панкратов Віталій Сергійович – менеджер з адміністративної діяльності – юрисконсульт ТОВ «Виробничо-комерційна фірма «АДІ», який діє на підставі довіреності № 212 від 03.10.2016 р.

Додатки:

1. Копія ухвали від 01.07.2015 р. Вищого адміністративного суду України по справі № К/800/29640/15 про відмову у відкритті касаційного провадження – 1 арк.
2. Копія платіжного доручення № 157 від 25.06.2015 р. про оплату судового збору – 1 арк.
3. Копія заяви № 190/2 від 10.07.2015 р. – 1 арк.
4. Копія ухвали від 22.07.2015 р. Вищого адміністративного суду України по справі № К/800/29640/15 про відмову у задоволенні зави про повернення судового збору – 1 арк.
5. Копія ухвали від 22.03.2016 р. Вищого адміністративного суду України по справі № К/800/8002/16 про відмову у відкритті касаційного провадження – 1 арк.
6. Копія платіжного доручення № 557 від 17.03.2016 р. про оплату судового збору – 1 арк.
7. Копія заяви № 99/2 від 11.04.2016 р. – 1 арк.

8. Копія ухвали від 26.04.2016 р. Вищого адміністративного суду України по справі № К/800/8002/16 про відмову у задоволенні зави про повернення судового збору – 1 арк.
9. Копія ухвали від 07.04.2014 р. Вищого адміністративного суду України по справі № К/800/1005/14 про задоволення заяви про повернення судового збору (з Єдиного державного реєстру судових рішень) – 1 арк.
10. Копія ухвали від 18.06.2014 р. Вищого адміністративного суду України по справі № К/800/24069/14 про задоволення заяви про повернення судового збору (з Єдиного державного реєстру судових рішень) – 1 арк.
11. Копія довіреності № 212 від 03.10.2016 – 1 арк.

Директор

О.Ф. Заяць